

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3120, LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1300(2), LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1605 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2902, LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 21 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2903, LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 34 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2904 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS VANDENŲ TRANSPORTO KODEKSO 34 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2905

2024 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2022 m. kovo 28 d. sprendimo Nr. SV-S-436 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, 2023 m. liepos 5 d. sprendimo Nr. SV-S-1014 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1.1–1.4 papunkčius, 2023 m. gruodžio 13 d. sprendimo Nr. SV-S-1211 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3120 tikslui – nustatyti, kad visi mokiniai, važiuodami tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais ir keleiviniais traukiniais, išskyrus pilnamečius asmenis, kurie mokosi pagal suaugusiųjų pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas, galėtų su nuolaida pirkti vienkartinį ar vardinį terminuotą važiavimo bilietą. Įvertinus tai, kad tokia lengvata įtraukta į Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-2902 (toliau – Įstatymo projektas), pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-3120 svarstyti kartu su Įstatymo projektu.

2. Pritarti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1300(2) tikslui – nustatyti, kad visi mokiniai, važiuodami tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais ir keleiviniais traukiniais, galėtų su nuolaida pirkti vienkartinį ar vardinį terminuotą važiavimo bilietą. Įvertinus tai, kad tokia lengvata įtraukta į Įstatymo projektą, pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-1300(2) svarstyti kartu su Įstatymo projektu.

3. Iš esmės pritarti Įstatymo projektui ir su juo susijusiems Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2903, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui

Nr. XIVP-2904 ir Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekso 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-2905 (toliau kartu – Įstatymų projektai) ir pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui tobulinti Įstatymo projektą pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

3.1. 2023 m. kovo 8 d. Europos Komisijos komunikate Tarybai [COM\(2023\) 141](#) final, kuriuo teikiamos 2024 m. fiskalinės politikos gairės, dėmesys atkreipiamas į bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymo nutraukimą nuo 2024 metų ir poreikį vykdyti apdairią fiskalinę politiką. Valstybės narės raginamos nusistatyti tokius fiskalinius tikslus, kad skola būtų patikimai ir nuolat mažinama arba išliktų apdairaus lygio. Be to, privalu užtikrinti, kad stabilumo programos įgyvendinimo laikotarpiu valdžios sektoriaus deficitas neviršytų 3 procentų bendrojo vidaus produkto arba būtų sumažintas iki mažesnės nei 3 procentų bendrojo vidaus produkto vertės ir vidutiniu laikotarpiu, pagal nesikeičiančios politikos scenarijų, išliktų mažesnis nei 3 procentai bendrojo vidaus produkto vertės. Valdžios sektoriaus deficito valdymas mažėjimo linkme lemia būtinybę užtikrinti, kad prisiimami nauji ilgalaikiai įsipareigojimai būtų padengti naujais ilgalaikiais pajamų šaltiniais. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymų projektų aiškinamajame rašte pateiktas argumentas, kad Liuksemburge ir Maltoje yra nemokamas viešasis transportas visiems asmenims, netaikytinas Lietuvai, nes skiriasi šalių išsivystymo lygis: Europos Sąjungos statistikos tarnybos duomenimis, bendrasis vidaus produktas, tenkantis vienam gyventojui, 2022 metais Liuksemburge sudarė 83 940 eurų, Maltoje – 23 810 eurų, o Lietuvoje – 14 970 eurų. Vertinant ribotas valstybės finansines galimybes, siūlytina:

3.1.1. atsisakyti Įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo (toliau – Keičiamas įstatymas) 5 straipsnyje siūlomos vaikams iki 3 metų (imtinai) amžiaus, kurie užima atskiras sėdimąsias ar miegamąsias vietas, ir vaikams nuo 4 iki 7 metų (imtinai) amžiaus transporto lengvatos – įsigyti važiavimo bilietą su 100 procentų nuolaida. Tokios lengvatos įgyvendinimas 225 tūkst. vaikų pareikalautų papildomai 16,3 mln. eurų lėšų, iš jų 1,7 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų ir 14,6 mln. eurų savivaldybių biudžetų lėšų. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina palikti dabar galiojančias Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatyme nustatytas lengvatas: kiekvienam keleiviui suteikiama teisė nemokamai viešuoju keleiviniu transportu vežtis du vaikus iki 7 metų (imtinai) neužimant atskiros sėdimos ar miegamos vietos bei keleiviui, vežančiam vaiką (vaikus) iki 7 metų (imtinai) viešuoju keleiviniu transportu, suteikiama teisė vaikui (vaikams) iki 7 metų (imtinai) įgyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo bilietą su 50 procentų nuolaida. Atitinkamai siūlytina papildyti Keičiamo įstatymo 5 ir 7 straipsnius;

3.1.2. atsisakyti Keičiamo įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytos 50 procentų lengvatos įsigyti važiavimo bilietą vykti viešuoju keleiviniu transportu Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyto socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus asmenims, iki jiems sukaks 80 metų. Toks pasiūlymas gerokai išplėstų asmenų, turinčių teisę įsigyti važiavimo bilietą su nuolaida, ratą. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2023 m. liepos 1 d. duomenimis, tokių asmenų skaičius sudaro 235 143, ir tai pareikalautų papildomai tiek valstybės biudžeto, tiek savivaldybių biudžetų lėšų. Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodyta, kad papildomai iš valstybės biudžeto

reikėtų apie 4,7 mln. eurų, Lietuvos savivaldybių asociacijos 2023 m. rugsėjo 21 d. pateiktais savivaldybių duomenimis, tokiam pasiūlymui įgyvendinti visoms savivaldybėms reikėtų apie 15,3 mln. eurų papildomų lėšų iš savivaldybių biudžetų. Be to, Valstybės duomenų agentūros duomenimis, 60 metų ir vyresnių asmenų išlaidos transportui sudaro tik 7,7 procento vidutinių vartojimo išlaidų, o 50–59 metų asmenų grupės – 13,3 procento, todėl nemanytina, kad transporto lengvatų teikimas šiai amžiaus grupei yra pagrįstas ir būtų socialiai teisingas, kaip tai nurodyta Įstatymų projektų aiškinamajame rašte. Todėl siūlytina palikti dabar galiojančias Transporto lengvatų įstatyme nustatytas lengvatas: 50 procentų lengvata taikoma asmenims nuo 70 iki 80 metų, o 80 procentų – asmenims, sulaukusiems 80 metų ir vyresniems;

3.1.3. atsisakyti Keičiamo įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punkte numatytos 50 procentų lengvatos tėvams, įtėviams arba globėjams (rūpintojams), važiuojantiems viešuoju keleiviniu transportu kartu su vaikais savaitgaliais (šeštadieniais ir sekmadieniais) ir valstybinių švenčių dienomis. Vertinant, kad vaikų iki 18 metų (imtinai) yra apie 550 tūkst. ir jei su vienu vaiku keliautų tik vienas iš tėvų ir tik vieną kelionę nurodytomis dienomis, tokios lengvatos įgyvendinimas pareikalautų papildomai apie 12,1 mln. eurų lėšų, iš jų 0,83 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų ir 11,3 mln. eurų savivaldybių biudžetų lėšų. Papildomų lėšų poreikis būtų didesnis, jeigu abu tėvai važiuotų ne vieną kartą savaitgaliais ir valstybinių švenčių dienomis.

3.2. Siūlytina palikti dabar galiojančią Transporto lengvatų įstatymo 6 straipsnio 1 dalyje nustatytą išlaidų kompensavimą ir Įstatymo projekte nustatyti, kad savivaldybės, kurių teritorijoje yra vaikų globos įstaigos, vaikų socializacijos centrai, bendrojo ugdymo mokyklos, profesinio mokymo įstaigos ir neformaliojo švietimo įstaigos (toliau kartu – įstaigos), savo nustatyta tvarka kompensuoja visas važiavimo išlaidas įstaigų mokiniams, atitinkamai papildant Keičiamo įstatymo 9 straipsnį. Tokiu būdu būtų išvengta situacijos, kai savivaldybės, kurios nėra įstaigų, esančių savivaldybės teritorijoje, steigėjos, atsisako šių įstaigų mokiniams kompensuoti važiavimo išlaidas.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras